

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucího práce

Jméno autora: Veronika Hujacová

Název práce: Wicca a současné novopohanství

Vedoucí práce: Mgr. Petr Macek, Ph.D.

Téma a cíl práce: Bakalářská práce se zabývá současnou podobou novopohanství s důrazem na situaci v České republice. V teoretické části je tento fenomén zasazen do kontextu současné spirituality a hnutí New Age, dále se práce zaměřuje na odnož novopohanství zvanou Wicca. Na teoretickou část práce navazuje praktická část vycházející z kvalitativního výzkumu provedeného autorkou práce.

Zaměření práce: novopohanství, Wicca, spiritualita, transcendence, Gerald B. Gardner

Jazyková a stylistická úroveň práce: Práce je zpracována na dostatečné jazykové úrovni. Přesto se v ní vyskytuje poměrně velký počet gramatických chyb (především ve shodě podmětu s přísudkem a psaní čárek), poměrně časté jsou také stylistické prohřešky – vybočení z větné vazby apod. Po jazykové stránce by tedy mohlo být zpracování textu pečlivější.

Rozsah práce: Plně odpovídá požadavkům na bakalářskou práci, 57 stran.

Použitá literatura: Závěrečný seznam literatury odkazuje na více než 30 položek, počet zdrojů je tedy dostatečný. Pro přehlednější uspořádání seznamu literatury by bylo dobré odlišit primární zdroje (tj. různé příručky Wiccy) a sekundární odbornou literaturu (religionistika, sociologie náboženství). Seznam literatury by také měl být řazen abecedně podle příjmení autora.

Formální stránka práce: Formální stránka práce je zpracována obvyklým způsobem. Objevuje se v ní několik dílčích chyb (v obsahu není uvedena kap. 7 – Závěr, zároveň jsou zde zvýrazněny tučně podkapitoly a nikoli hlavní kapitoly, v textu je dvakrát uvedena poznámka č. 15 apod.).

Celkové hodnocení a kritické poznámky: Předkládaná bakalářská práce se zabývá problematikou novopohanství jako jedním z projevů současné spirituality, konkrétně se zaměřuje na hnutí Wicca, jež usiluje o obnovu „čarodějnické“ duchovní tradice. Práce má přehledně uspořádanou strukturu: vhodně zasazuje téma Wiccy do kontextu novodobé spirituality, hnutí New Age a celkové charakteristiky novopohanství. Na úvodní kontextové kapitoly navazují části popisující historii Wiccy a konkrétní podobu spirituální praxe, jež se s ní pojí. Důležitá je také reflexe etického kodexu Wiccy a jejího vztahu k současné spirituální situaci postmoderní společnosti (kap. 4). Na teoretickou část práce navazuje 5. kapitola představující výsledky kvalitativního výzkumu provedeného autorkou a závěrečná reflexe budoucnosti novopohanství v České republice.

Práce téma Wiccy zpracovává soustavně a podává přehledné informace o jeho hlavních charakteristikách. Přesto je nutné k výslednému textu připojit několik kritických komentářů:

- Jak jsem uváděl již při hodnocení jazykové stránky a formální úpravy práce, celková výsledná podoba textu by mohla a měla být zpracována pečlivěji.
- Autorka ve svém výkladu také zůstává spíše na povrchu a nepouští se do hlubší analýzy příčin vzniku a popularity novopohanství (i když upozorňuje na důležité charakteristiky současné spirituality, její odcírkevňění a detradicionalizaci). Ve vztahu k Wicce a novopohanství by také bylo vhodné zaujmout kritičtější a více interpretativní postoj, tj. snažit se více vysvětlovat a hledat kritické odpovědi na otázku, jaké motivy jednotlivé lidi k novopohanství přivádějí.
- V rámci úsilí o interpretaci novopohanství by bylo dobré se tázat po autenticitě tohoto duchovního proudu, tj. do jaké míry vychází z dřívějších duchovních tradic, co vlastně vůbec víme o čarodějnictví v tradiční společnosti, jaké byly jeho skutečné projevy a jakým způsobem se transformovaly v současnosti. Jinými slovy, ptát se, co je v novopohanství skutečně nového a do jaké míry zde můžeme mluvit o pohanství. Jde o navázání na starou tradici nebo o svébytný projev (post)moderní kultury?
- Možná nejzajímavějším rozporem a paradoxem, který se patrný zejména z úvodních kapitol práce, je napětí mezi moderní technickou racionalitou, kterou autorka zdůvodňuje odklon od tradičních náboženství a na druhé straně příklon k různým formám magie a čarodějnictví (autorka je detailněji popisuje např. na s.

24). Jak toto napětí mezi vědeckým obrazem světa a spiritualitou charakterizovanou odklonem od technicistní racionality vysvětlit?

- A v posledku stojí v pozadí zkoumaného problému nejen sociologická otázka analýzy současné spirituality, ale především teologická otázka – jaká je povaha spirituality, která přináší člověku skutečnost svobodu a otevírá mu přístup k transcendentnímu horizontu jeho existence? A je možné, aby tato spiritualita byla oddělena od náboženství?

V závěru bych také rád upozornil na některé faktografické nepřesnosti, které se v textu objevují. Především na informaci uvedenou v úvodu práce, že by kardinál Duka měl být obviněn z „činu sexuálního zneužívání“. Tuto informaci neuvádí ani odkazovaný článek a podstata případu je jiná.

Výsledné hodnocení: Bakalářská práce je zpracována na odpovídající úrovni. S přihlédnutím k uvedeným připomínkám naplňuje požadavky kladené na tento typ akademické práce.

Otázky vedoucího práce:

- V čem spatřujete specifickou přitažlivost čarodějnictví a Wiccy v porovnání s dalšími proudy moderní spirituality?
- Jaké jsou podle vás nejproblematictější momenty spojené se spiritualitou Wiccy? Existuje zde nějaké potenciální nebezpečí pro duchovní rozvoj člověka?

Datum: 17. 8. 2021

Mgr. Petr Macek, Ph.D.